

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 8 frt.
Nyilttér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmente len levelek csak ismert kéztől fogadhatnak el.

Regále eladások.

(B.) Mióta az italmérési jog kártalanítása feletti tárgyalások vidékünkön megkezdődtek, megindult a hajsz a kártalanítási követeléseknek olesó árban összevásárlására.

A kormány — nem tudjuk mi okból — késedelmesen járt el a regále megváltási kötvények elhelyezése és kibocsátása körül. Eme késedelmet, a birtokosság teljes tájékoztatatlanságát fölhasználva, akadtak élelmes vállalkozók, kik tőküket regálék előleges összevásárlásába helyezték el, — s a közönség nagy része, szorult pénzügyesek között, a kártalanítási jog értékesíthetőségét szorongva várva, örömmel ragadta meg a kínálkozó alkalmat, hogy ha bár poton áron is, regále jogát eladva, mielőbb pénzhez juthasson.

Ily bizonytalan helyzetben nincs okunk csodálkozni azon, hogy ma már vidékünk birtokosainak nagy része legfeljebb 70—75%-től eladta regále jogát. De elfacsarodik az ember szíve, ha elgondolja, hogy a birtokosok — kivált a kisebb birtokosok — legnagyobb része a falusi apró, zsidó és magyar Rotschildoknak 40—50%-tól predálta el regále váltását, — s a mi ebben nem kevésbé elszomorító dolog, az, hogy igen sokan vannak olyanok is, kik nem az utolsó szükség kényszerűsége alatt, hanem tájékoztatatlanságból követték el e hibát.

Mi föltétlenül biztunk abban, hogy a regále papírok árfolyama 80%-tól felül fog kezdődni, de azért egy megszorult birtokosnak sem mertük volna — még ezelőtt néhány nappal sem — azon tanácsot adni, hogy regále-jogát 75%-tólért el ne adja, — mert nem voltunk biztosak arról, hogy az állam az egyesek regále papírjait készpénzzel beváltja-e, és ha igen, mikor és minő összegben.

A kérdés ma már sokkal határozottabb alakot öltött, hogysen vidékünk birtokossága, különösen az ugynevezett „apróbb nemeseke” érdekében felszólalni s jóakaró figyelmezteté-

sünket közzé tenni kötelességünknek ne ismer-nők s ezennel ne hangoztatnók, hogy mind-azok, kik még regále-jogukat el nem adták, annak eladásától tartózkod-janak s további elhatározásukat az e tárgy-ban kiadott alább közölt pénzügyminis-ter-i rendelettel tegyék függővé.

A minis-ter-i rendelet szövege következő:

Az 1888. évi XXXVI. t. c. 24. §-a által fel-halmazást nyertem oly intézkedések megtételére, a melyek lehetővé teszik azt, hogy az italmérési jog kártalanítása fejében kiszolgáltatandó, de csak ké-sőbbben igényelhető kötvények bizonyos előre meg-határozott árfolyamon már korábban értékesíthetők legyenek. E törvényes felhatalmazás alapján és oly célból, hogy a pénzpiacra hozandó kártalanítási kö-tvényeknek lehetőleg kedvező árfolyam biztosíttassék abban állapotam meg, hogy az államkincstárt mint magántulajdonost illető kötvényekkel együttesen és egyenlő feltételek mellett értékesíttessenek mind-azon magán kártalanítási igényjogosultak kötvényei is, a kik kötvényeiknek elárúsításánál a m. kir. pénzügyminis-ter közvetítését kívánják igénybe venni. Ehhez képest az 1888. évi XXXVI. t. c. 19. és 20. §§-ai alapján kibocsátandó 4½%-os adómentes szelvényekkel ellátott kártalanítási kötvények közül a törvény 23. és 24. §§-aiban nyert felhatalmazás alapján nemcsak az államot mint magántulajdonost illető kötvényeket, hanem azon magánjogosultakat illető kötvényeket is azonnal forgalomba kívánom bocsátani, a kik az őket illető kötvények, vagy azok részének értékesítésére nézve az alábbiak sze-rint az állam közvetítését kívánják igénybe venni. A címletek értékesítésénél e közvetítést igénybe ve-hetik mindama magán kártalanítási igényjogosultak, kik a jelen hirdetményben megjelölt bejelentési vég-határnapon a részükre megállapított kártalanítási összeg fölött szabadon rendelkeznek. Ezek az őket illető címleteket értékesítés végett bejelentetik tek-intet nélkül arra, vajjon kártalanításuk összege egyezményileg vagy határozatilag végérvényesen meg van-e állapítva vagy nem. Ellenben a kijáró kötvények értékesítésének közvetítése a jelen hirdet-mény alapján nem vehető igénybe amaz esetekben, melyekben a kártalanítási összeg az 1888. évi XXXVI. t. c. 10. §-a értelmében lett megállapítva és olyanokban, melyekben az említett törvény 21. §-a, illetve az 1889. évi 45,896. számú m. kir. igaz-ságügyminis-ter-i rendelet alapján a kártalanítási

összeg kiszolgáltatása a bíróságnak van fenntartva és a bíróság erre vonatkozólag még nem határo-zott, illetőleg a kiszolgáltatásra megállapítandó ha-táridő lejártáig nem határoz. Hasonlókép nem ve-hető igénybe a kötvények értékesítésének közveti-tése azon esetekben, melyekben az 1888. XXXVI. t. c. 19. §-a értelmében a megállapított kártalani-tási összeg fejében kötményezett kötvények lesznek kiállítandók. A legcsekélyebb árfolyama, a melyen alul a kötvények eladatni nem fognak, — a kárta-lanítási kötvények minden 100 frtnyi névértéke után kilencvenkét (92) osztr. ért. forintban s a tőke után 1890. évi január 1-től a kifi-zetésig járó 4½%-nyi kamatban van meg-állapítva.

Az értékesített kötvényeknek eladási ára és kamatai az illető jogosultaknak egy később közzé-teendő határnapon, legkésőbb f. évi májusig ren-delkezésre fognak bocsátatni. A kijáró összeg a bejelentésben erre az illető jogosult által megjelölt állami pénztárnál lesz felvehető. A pénz felvételére megállapítandó s később közzéteendő határnapon az értékesített kötvények a jogosult részére kamatozni megszűnnek és az eladási ár után sem lesz időközi kamat követelhető. Az értékesítés közvetítéséért a m. kir. pénzügyminis-terium közvetítői hasznot nem számít és a kincstárt mint tulajdonost megillető kár-talanítási kötvények sem fognak kedvezőbb felté-telek alatt értékesíttetni, mint a kötvények értékesíté-sére nézve a pénzügyminis-terium közvetítését igénybe vett magánosoké. Az értékesítésnél a 92 százaléknyi árfolyamon felül netalán elérendő nyereség — az értékesítésnél felmerülő költségek levonása után — teljesen egyenlő arányban fog az államkincstár mint kötvénytulajdonos és a magán kötvénytulajdo-nosok között megosztani és a vállalkozó pénzcso-porrtal megejtendő leszámolás után a jogosultaknak kiszolgáltatni. Ezekhez képest felhívatnak mindama jogosultak, kik a részükre megállapított kártalanítási összeg felett a fentebb meghatározott módon szabad-on rendelkeznek, hogy a mennyiben kártalanítási kötvényeiknek, a fent jelzett feltételek mellett leendő értékesítésére a magyar királyi pénzügyminis-terium közvetítését kívánják igénybe venni, ebbeli elhatáro-zásukat a jelen hirdetmény mellékletét képező min-tának megfelelő alaku és két tanu által előtteme-zett, aláírással ellátott bélyegmentes kötelező nyilat-kozatban legkésőbb f. évi február hó végéig a m. kir. pénzügyminis-terium tudomására hozzák. Ily bejelentés felesleges azok részéről, a kik a kártala-nítási tőkükre a kincstár közvetítésével már előle-

TÁRCZA.

Utolsó szerelem.

„Az öngyilkosság oka reménytelen szerelem.”
Mindennapi történet. A szegény Margit ott he-vert a pamlagon, alétlan, lecsukott szemekkel. Kö-rülötte a megrémült emberek sugdostak, egy-két asszony részvétet is mutatott s megtörőülgette kö-ténye sarkával száraz szemeit. Az egyik sarokban egy cifrán öltözött, festett arcú leány zokogott, mintha ő volna az a gyülekezetben, a ki egyedül érezne igaz fájdalmat.

A szoba tisztességesen volt butorozva. De egy-két butor darab azt mutatta, hogy lakója néha-néha jobb napokat is látott. A toilette asztalkán sok csecse-becse hevert, s látni lehetett a nyitott katu-lyákban a szépitő szereket: rizspor, eszet fekete festékkel, egy rózsaszínű ny ulláb, mellette a hajfo-dorító vasak; vékonyabb, vastagabb; a tükör fo-gantyujára aggata egy egész szalag erdő. A kan-dalló közelében hintaszék, aranyozott himzésű pár-nával; a földön elhervadt mell bokréta, a falon két olajnyomatu kép római fürdőző hölgyek bájái-val ingerel és apró aranykeretű arcképek az isme-rősök, rokonok és jó barátokkal ismertetnek meg: egy őrmester, egy tűzoltó, egy öreg ur, meg két-három nagyon fiatal kereskedő-segéd arcképe.

A látogatók száma egyre szaporodik, a mint a nagy házban hire futamodik a rémitő esetnek. A házmesérő jajveszékelve, kezeit tördelve fut fel a pincéből.

— Istenem, Istenem szegény kisasszonyom! Oda van a legjobb lakóm! Oda van . . .

Nem győznek eléggé csodálkozni, hogy ilyen könnyelmű nő erre a vakmerő cselekedetre hatá-rozta el magát.

— Mondják, hogy jó családból való volt. Apja, anyja még ma is élnek. Kis kereskedésük van egy erdélyi városkában. De ez a leány 17 éves korában elszökött otthonról s azóta hírét se hallották. Va-lami katona-tisztbe volt szerelmes az istenadta: az-ért szökött meg.

— Régi nóta, a szeretője megcsalta, elhagyta.

— S nem mehetett haza . . .

— Szegény, szegény!

Sajnálkozással nézik a szerencsétlen Margitot, a ki csipkés ruhájában mereven fekszik; szíve tá-jékán a fehér ruhát vérfoltok festették pirosra, arca hófehér s szempillái lecsukottak; homlokát gondo-san igazgatott hajfürtök kiritik s szép idomu jobb karja fedetlenül csüng le a földre.

A pamlag előtt egy öreg orvos áll, kezében óra s némán várja a biztosan bekövetkező halált. De még most él, legalább az üterek gyengén, elha-lóan lüktetnek s a test is meleg még. De a meg-mentésről szó sem lehet; az orvosra nem is vára-kozik más funkció, minthogy majd pár pere múlva a halált konstatálja.

*

A mellékszobában ezalatt a rendőrség kikül-dötte — esinos fiatal kapitány — a hivatalos jegy-zőkönyvet készíti el s zár alá veszi a halószobát. A hivatalos iratokhoz melléklék a szerencsétlen ön-gyilkosnak hátrahagyott pénzét és leveleit. Egy a rendőrséghez van címezve s rövid tartalma ez:

„Lehetséges-e az, hogy halálom ne jusson nyil-vánosságra, nem tudom. Ha lehet, maradjon a tek. rendőrség titka. Minek szégyeljem magukat, miattam szüleim, a kik ellen ugys sokat vétettem az életben.

Oh, nagyon régen kellett volna már ezt a becsüle-tes, tisztességes halált keresnem, mikor annyiszor szégyeltem nyomorult életemet. — De a tombolás, szilajság között nem érzi ugy az ember a becsstelen-ség belyegét.

Beleszokik. Környezte, barátai, szerettei mint léha, könnyelmű emberek. Olyan társadalmi vilá-got alkotnak, a melyben azé a dicsőség, a ki na-gyobb művész a feslettség művészetében. De egy napon világosság kezdett derengeni lelkemben, szí-vembe tiszta érzés lopózkodott s véretem jól eső enyhe melegség öntötte el. Szerelmes lettem, önzet-len tiszta, mély szerelemmel szerettem meg egy em-bert, a ki az erkölcs nemes világában élt, a kihez én szennyes lélekkel, festett arccal, bűvös multtal, szégyenteljes jellemmel nem közeledhettem. Messze magasan állt fölöttem, mint egy Isten s én csak imádkozásomban, áhitat között gondolhattam reá. Sokáig hordoztam e mély, kiolthatlan szerelmet keblemen; orgiák között igyekeztem csitítani fájó szívemet, de a győzelem mindig szerelmemé volt. Ezzel a tiszta érzéssel szívemben akarok meghalni...

B . . . Margit.”

A név hallatára nagyott nézett az irnok, föl-vette szemeit a papírról s kérdőleg tekintett a ka-pitány urra.

— B . . . Margit! Ismerjük ezt a leányt. Tudja kapitány ur, sokszor megfordult nálunk.

— Ahá! Az a szép leány, a kinek ha rosszul folytak dolgai, mindig elcsukatta magát? Néha azt a benyomást tette reám, hogy szándékosan fut a szerencséje elől s elrongyosodik. Pedig élhetett volna fényesen. Egyszer láttam a ligetben, hintóban, ugy öltözködve, mint valami grófnét. Még emlékszem, nagyon megnéztem akkor; visszanezett s nem telt bele

get nyertek. Végül tudomására hozzátik az érdekelteknek, hogy a kártalanítási kötvények kedvező árfolyamának biztosítása szempontjából az államkincstár tulajdonát képező, valamint a jelen hirdetmény alapján értékesítésre bejelentendő kötvényeken kívül, más közforgalomban kártalanítási kötvények 1891. előtt kiadhatni nem fognak. A bejelentéshez szükséges úrlapok az összes m. kir. állami pénztáraknál és adóhivataloknál díjmentesen kaphatók.

A meghatalmazási minta szövege következőleg hangzik:

Meghatalmazás. Melynek erejénél fogva az italmérési jog kártalanításáról szóló 1888. XXXVI. t. c. 24. §-a alapján a magy. kir. pénzügyminiszter által 1890. február hó 1-én 235 P. M. szám alatt kibocsátott hirdetményben foglalt feltételek alatt megbízom és feljogosítom a magy. kir. pénzügyminiszteriumot, hogy a vármegye községében, jogosult által gyakorolt italmérési jogért járó (vagy kártalanítási összegnek) vagy kártalanítási összegből megillető résznek) megfelelő kártalanítási kötvényeket az államot, mint magán-regáletulajdonost illető kötvényekkel együtt értékesítse a kötvények helyett az azok értékesítése által elért készpénzt a kir. adóhivatal útján szolgáltatassa ki.

A regále kártalanítási törvény följjogosítja a minisztert, hogy a kártalanítási papírok kibocsátását 1892-ik év végéig vissza tarthassa. Ezen most közlött miniszteri rendelet pedig határozottan mondja, hogy az állam által elárúsítandó és ezen rendeletnek megfelelőleg készpénzfizetésre bejelentendő magánosoknak járó kártalanítási összegeken felül 1891-ig kártalanítási papírok kibocsátatni nem fognak.

Ezen két tétel összevetéséből világos, hogy mindazon jogosultak, kik ezen miniszteri rendelet értelmében 92-ös készpénzfizetés elfogadására nem jelentkeznek, — ki lesznek téve annak, hogy kártalanítási papírjaikat még csak két év múlva kapják meg.

Ugyanazért mi mindazoknak, kik regáléikat még el nem adták, a 92 forintos fizetés elfogadását s a bejelentés megtételét ajánljuk.

Férne még ezen regálékérdéshez sok szó, de mint nem politikai lap, ilyen kérdéseket a szabad sajtó dacára nagyon csíjában fessegethetnénk, — azt azonban nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy e kérdésben vármegyénk összes takarékpénztárai nagy hibát követtek el akkor, midőn a helyett, hogy ők maguk a regálékat tisztességes haszonnal össze szedték volna, elűrték, hogy nagyobb részt idegen népségek a birtokosság legnagyobb részét — a regálék poton áron való összevásárlásával — kizsebeljék.

De hagyjunk máskorra is, mert féltő, hogy vagy nekünk, vagy másoknak megárt.

A királyi kitüntetés.

A legelső magyar ember a király, a legmagyarabb főispán előterjesztésére Boksa Simon oláh-keceli gör. kath. lelkészt és címzetes főesperest a koronás arany érdemkeresztrel tüntette ki. Kitüntetés.

egy hónap, már megint elem került . . . Sajátságos teremtes, sajnálom szegényt.

A másik szobában ideges mozgás támadt, a nézők összéből simultak s még halkabban kezdtek sugdosni.

— Ébred . . . ébred . . .

Az ornos fölemeli a haldokló jobb karját s kezei közé fogja. Az a kacskiás cifra kisasszony ott a sarokon, ágaskodva néz a pamlag felé, de szégyel közeledni. Pedig e társaságban ő az egyedüli barátnéja a szerencsétlennek. A házmesterné siránkozva fordul az orvoshoz:

— Mentse meg doktor ur. Kedves, szép leány volt. Jőszivű, művelt, ur nő. Mentse meg doktor ur.

A haldokló alig észrevehető mozdulatot tesz. Ah, életjelt adott magáról. Most talán megtudhatni valamit, a mit jegyzőkönyvbe foglalhatni. A jelenlevők hallgatagon huzódnak félre a törvény embere előtt. A kapitány ur megáll a pamlagnál s szomorúan tekint a szerencsétlenre.

A szegény Margit megrázkódik, mintha delejes folyam érte volna s egy percre felnyitva nagy merengő szemeit, melyek most halványak, megüvesedettek, csaknem élettelenek. A mint meglátja a kapitány urat, mélyen rászegzi tekintetét, fejét föl emeli kissé s egész teste vonaglik, mintha felakarna kelní, ajkai megmozdulnak, de szó, hang nem talál utat a hörgő torkon át.

Annyi creje van, hogy kezét odanyújtsa a kapitánynak.

Milyen erő van most ujjában, minő tüze van most szemeinek, milyen áthatók, sokat mondok azok a sugarak, melyek a kapitány szívébe szurnak . .

Mindez egy másodpercig tart csak. Visszahanatlik s meghal.

Karag Vilmos.

tette az egyház és népnevelés terén 62 éven át kifejtett hű és buzgó működése elismerésül. Ez a nyilvánosan bevallott jogcím a megszokott stylaris kifejezés. A másik jogcím nem nyert ezen alkalommal kifejezést hanem alattomban értetik. Kitüntetett Boksa Simon azért annyi elv- és érdektársai közül, mert ő az elvet és érdeket nem érti félre, hanem az ő elve és érdeke a közhaza boldogsága. Az ő elve az, hogy mindenféle nemzetiségű honpolgár, a magyar édes hazának gyermeke. Minden törekvésének tehát az édes magyar haza boldogságának előmozdítása kell irányulnia.

Minden szeperatistikus törekvés, a magyar államessze ellen van, a közhaza java elleni vétség. — Azért lelkéből gyűlöli a dákó-románi eszméket, mint ábrándképeket, jól tudván hogy az egész Dákó-Románia merő geográfiai képtelenség, agyrém, illusio.

Kitüntetett nem újabb ibőben sajátította el ezt a felfogást, ezt a fogalomkört, hanem ugyanazzal dicsekedhetett már a szabadságharc idejében, midőn Szamosujvárnak gör. kath. lelkésze volt, s bár sokan tanácsolták elvtársai közül a távozást, nem távozott, épen e felfogására tekintetből, melynek közvetlen folyománya volt aztán azonkifogástalan önviselete, hogy ő minden nemzetiségű lakosban, a magyar közhaza polgárát és testvérét látta. És lezajlottak a nagyhullámokat vert emlékezetes idők, a nélkül hogy neki Szamosujváron egyetlen hajszála meggyörbült volna e miatt.

Még jobban megerősítette e felfogásában és meggyőződésében a legelső magyar ember, a legalkotmányosabb magyar király, Ő felsége, utóbbi erdélyi útjában egy őt üdvözlő román esperesnek adott válaszában.

Innen magyarázható kitüntetettnek a korrekt magyar honpolgárhoz a annyira illő, és önmagához minden körülmények közt hű magaviselete a jelenlegi oláh-keceli templom felszentelési ünnepsége alkalmával. Legnagyobb részben a román elem volt ott akkor képviselve. És eme lakoma közben fölkel az ősz bajnok. Magyarul szólal meg annyi nemzeti nyelven elhangzott pohárköszöntő után. Mi közben magyarul nyitá meg száját, piszegő hangok emelkedének. De ő mint gyakorolt szónok e piszegő hangok cáfolására is alkalmat talált, mondván: barátim! nem jól vélekedtek. Magyar testvérünk is van itt jelen, illőnek találom tehát magyarul szólani hozzá. Magyarul üdvözlé aztán a Kraszna járás ott jelen volt főszolgabíróját, Nagy Domokos urat.

Kár, hogy kitüntetett már meghaladta a 90 évet, s e szerint vezérezereplésre nem lehet többé hivatva. Különben bizonyosra vehető, hogy ha főispánunk beigtatása alkalmával a tisztelgő zsidók küldöttségének szónoka is zengzetes magyar nyelvünkön szólott ő méltóságához, a gör. kath. papság tisztelgő küldöttségének szónoka szintén magyarul szólalt volna meg.

Ha oly korrekt hazafiui szellemekkel találkoztunk minden nemzetiség részéről mint a kitüntetett Boksa Simon oláh-keceli gör. kath. lelkész: akkor legyen bár valaki német, oláh, tót vagy rác, mind e kiés szép haza testvértársának fogjuk magunkat

Az ideális rektor. *)

Irta: *Giccy Diószeghy Mór.*

Am nem tudom, de úgy hiszem, hogy a komor időjárás az oka, hogy most ez a szomorú történet eszembe jutott. Lehete ezen ugyan kacagni is, de nekem soha se volt olyan természetem, hogy vigadjak a más nyomorúságán. Most is, mikor e történetet csak úgy nagyjából papírra vetem, keserű a a lelkem, pedig én csak úgy véletlenül s a mi fő, akaratom ellenére lettem, már annyira a mennyire részese ennek az esetnek.

Akkor gyönyörű májusi idő volt, virágzott az orgona-bokor, illatot lehel az üde pázsit s a vetés gyönyörűen neki indult és Lepkefy barátomnak ismét tele volt a szobja újabb meg újabb költeményekkel, a melyekben a virágzó tavasz és a száradó sziv könyfacsarólag voltak megénekelve.

Magam is künn pipázgattam az eperfa alatt, a feleségem ott jövendölgette, hogy az idén nem lesz szerencséje a majorsághoz, mert nem jól választotta a magkakast, én meg éppen azon törtem a fejemet, hogy minek kellene közbe jönni, hogy aratás után a buza ára legalább 8 frtig felhágna, midőn belépett a kapun egy ur.

Volt időm szemügyre venni, mert nagyon baldogva jött és mindig az égre nézett. A ruházata huzott a stáció nélküli színészhez, a képe olyan szint mutatott, mint a ki fejlődő gümőkórban szenved.

— Én a molyfalvi pedagógus vagyok, a kit a műveletlen népség mai napság is rektornak nevez, mutatá be magát.

*) Mutatvány szerzőnek „Ismerősök“ cím alatt megjelentő kötetéből. Előfizethetni szerzőnél és a „Szilágy“ kiadóhivatalánál

tartani velők s szíves készséggel belátjuk, hogy egy cél, egy elv és érdek nevében tesznek, mely nem egyéb, mint a testvériség karöltve járó munkája: a haza boldogítása.

Nagyon szép, ünnepélyes kijelentést tett dr. Schlauch Lőrinc püspök a „Széchenyi Társulat“-nak 1885-ik évben Nagy-Károlyban tartott nagygyűlésén. „A kultura — ugymond — melynek jelvénye alatt működni kívánunk, egy eszmény, mely nem egyesek, nem egyes nemzetek, vagy nemzetiségek kiváltsága; fénypont az, mely felé irányul az ész és sziv; nap az, mely körül forognak a nemzetek mint bolygók; de a mely mellett a magyar magyar marad, mint a román nem szűnik meg az lenni; sőt mindegyik sajátosságaira annál büszkébb, minél műveltebb az ész.“

Rajta tehát román polgártársaink! Előttük a fényes példa a gör. kath. papság nesztorának kitüntetésében. A magyar kormány, az alkotmányos király nem fukarkodik az érdemek elismerésében, csak hitvány rágalom az, melyet némely szájhős uton-utfélen kiált, hogy a nemzetiségek el vannak nyomva. Tegye meg mindenki hiven hazafiui kötelességét, tekintse a gör. kath. papság a kitüntetett ősz bajnokot utánczandó példájául: akkor a testvériszeretet s a magas kitüntetés nem egy fényes példájával fognak találkozni.

Mi itt e helyen is örömmel üdvözljük Boksa Simon oláh-keceli gör. kath. lelkészt a koronás arany érdemkeresztrel történt kitüntetése alkalmából s kívánjuk, hogy a derék pap még sokáig éljen

Pap Gerő.

Vidéki levél.

Kraszna, 1890. jan. 27.

Tekintetes szerkesztőség!

Nagy idők, nehéz napok. Felfordult világ, megbomlott természetrend. Januárban április, még megérjük, hogy júliusban fogunk szánkázni. Mi vagyunk-e rosszak, vagy az anyatermészet vénült? Évek hosszú sora óta csapás csapás után sujt. Tűz, víz, jég, stb. alakban. Orvoslást keresünk ellene; buvárkodunk, mindenben keressük a hibát, csak enmagunkban nem. Nézzük meg pedig csak enmagunkat s meg fogjuk találni a hibát.

A január hó 23—24-én beállt meleg idő bizony nem jót sejtetett velünk. A sejtetem valósult. Az orkánszerű déli szél a Meszesen s a közeli dombokon lévő havat elolvastá s január 25-ike hajnalára rögtönzött egy olyan csinos árvizet, mire bizony sokan fájdalommal emlékeznek vissza. A különben csendes kis Kraszna, valóságos folyamra dagadt, előtve két oldalt mindent. Benn a községben egész házakat, udvarokat, kerteket változtatott tengerré. A br. Györffy udvar gazdasági épületei a bennelevő takarmányokkal együtt mint egy-egy kis szigetek tűntek ki a mocsos ár közepett, Varsolc és Kraszna között pedig mindenütt sik viz terült el egész Récséig. Bár ez lenne utolsó árvizünk ez évben. De ki tudja, hogy mit hoz reánk az 1890.

Az árviz elment, de itt van helyette az influenza. Rég lappang már nálunk is, de egész hatalmával most működik. Alig van ház, hogy beteg ne lenne. Eddig mindannyi szerencsés lefolyású volt.

— Ah, értem. Örvendek! Minek köszönhetem a szerencsét?

— Engem a rokon lélek vezetett ide.

— Ah, tehát atyafiság? Lefelé vagy fölfelé menő ágon? Kétszeresen örvendek, hogy ilyen komoly pályán működő atyámfia is van, ez igen jól veszi ki magát a végzett földes ur atyafiság közt.

— Oh nem kérem! Minket sokkal magasabb rokonság köt össze. Az ideál, a költészet szent ideálja, mi összefűzi lelkeinket, a mi felül emel ezen a rögös, durva világon. Tudom, hogy ön is költő!

Most már tisztában voltam a helyzettel, mert nyilvános jeleit láttam, hogy ennek az urnak is erjedésbe hozta agyvelejét a zsongó természet, a balzsamos levegő, a virágzó orgona-bokor, a virágzó tavasz s a száradó sziv.

— Hát aztán — kérdém — a molyfalvi népség örvendé, hogy ilyen értékes egyén birtokába jutott.

— Hajh, a nép az ilyen dolgokhoz értetlen és buta! Azt kívánja tőlem, hogy úgy böggjek a templomban, mint a sakál, tőlem, kinek dalai lágyan az egckig szárnyalnak, mert ugymond, azért fizetnek ők 20 köből málét. Málét, kérem, málét! Szürnyűség! Málével éljek én, ki az égickel társalkodom.

— Veszedelmes biz a — kedves rokon. S az a buta nép még a málének is csak a zsengetését adja s ettől még a disznó sem sok hust vér magára s egy költő lélek még kevesebb tápot nyer belőle. Hanem adok én egy jó tanácsot, keressen egy jó feleséget kedves rokon, aztán egy takaros kis menyecske mellett a hétköznapi dolgok is megaranyozódnak.

Az én pedagógusomnak vörösre nyult az arca, az ég felé szegte vékonyka nyakát, megragadta kezimet és zihálva mondá:

Csak a napokban volt két halálozás: egy gyermek és egy nő.

Az iskolás gyermekek között is jelenleg valami 80 gyermek fekszik lázban. Az orvos házról-házra jár. De nem is csoda, ha minden ember megbetegszik e mai időjárásban.

Az orvoslásra a népek nincsen pénze, de hol is vegye? Jászága, melyből egy kis pénzt remélt, egész jan. 25-ig zárlat alatt volt. Közel három hónap óta csak tengett. A zárlat föloldásától remélt mindent, mi már meg is történt, mint említén január hó 25-én.

Talán azon jó madarat is az vitte 26-án éjjel arra, hogy ifj. Beteg Márton kereskedésének söraktárát felnyissák. A két nebuló jól kieszelte. Volt ott a só mellett szalámi, szalonna; sok jó minden. De számításuk rossz volt. Nem gondoltak ama krasznai rossz szokásra, hogy a leányokhoz este legények is szoktak járni. A mint a legény távozni akart, az őt kikísérő cicus észrevette a raktárban lévő világosságot. Lámpát véve magukhoz, a raktárba siettek. Ott a két atyafit két üres zsák megtöltésével elfoglalva találták. Az enyim, tied, övé fogalmával bajjal bíró lovagok e nem várt háborgatásra meghökkenek. És nézték, merre rövidebb az út. De másnap már a csendőrség felügyelete alatt voltak, hol a tettüket be is ismerték.

Morál: Cselédeidtől ne tiltsd az éj lovagjait, mert még te is hasznát veszed.

Busmagyar.

Különfélék.

A tűzoltó bal f. hó 1-én a színház termeiben szép sikerrel tartatott meg. Nem nagy, de fényes közönség, fesztelenség és jó kedély uralkodott és a mi fő és szokatlan a mai bílokban, táncosokban nem volt hiány. De nagyon természetes is, hogy akkor, midőn egy ma-holnap jubilálandó, köztiszteltben álló férfi, városunk egy kedves és szép hölgyével jó példaképpen járt elől, a példa nem maradhatott jó hatás nélkül és csakhamar táncra perdült ifja, öregje, no még a középkorú nős és gyermekes apák is és lett tánc kivilágos kivirradtig. Az étteremben a szünet alatt megindult a dictiók áradata is, a mi mindég a jó kedvnek jele szokott lenni. Gencsy Sándor polgármester a tűzoltó-egyletért és annak főparancsnokáért; Vischán Elek főparancsnok Sz.-Somlyó város közönségeért és a megjelent vendégekért üritettek poharat. Nagy László esperes Gencsy Sándor polgármestert köszöntötte fel lelkes szavakban szünni nem akaró életének között, míg nt. Szabó Pál diósadi ev. ref. lelkész a jelen volt hölgyekért és a polgármester nevéért mondott szépen sikerült felköszöntőt. A tiszta övedelem nem sok ugyan, de a tetemes kiadásokon felül a jótékony célnak is jut valami. A jelen volt hölgyekoszoru névsorát ime ide iktatjuk: Dr. Ajtay Endréné, Alszei Lajosné, Bürger Jánosné, Bartha Józsefné, Balogh Józsefné (Perecsen), dr. Böckel Béláné (Nagyfalu), Gencsy Sándorné, Juhász Józsefné, Józsa Gyuláné, Keresztszegi Andorné, Keller Róbertné, Lukácsffy Ödönné, Lázár Gézáné (Kraszna), Merk Jánosné, Nagy Ferencné (Nagyfalu), Nagy Lászlóné, Páskuj Józsefné, Ruzska Ignácné, Ruzska Istvánné, Simon Kristófné (Csucs), Somogyi Kál-

mánné, Vischán Elekné. — Leányok: Bartha Mari, Bedő Irma (Nagyfalu), Balogh Ágnes (Perecsen), Éva Juliska, Farkas Matild és Marcsa, Gencsy Piroska és Kata, Józsa Bella és Anna, Juhász Minka, Lázár Teréz (Kraszna), Miklós Biri, Nagy Margit, Nagy Ida és Berta (Nagyfalu), Ruzska Karla, Schweinitz Biri, Szabó Julia (Diósd), Simon Anna (Csucs).

*** Az ipartestület** bálja f. hó 9-én fog megtartatni. Mult alkalommal tévesen jeleztük e mulatságot „battyus“-nak és a meghívókba is tévesen esuzzott be e jelző, a mennyiben a bálrendezéség Páskuj István helybeli vendéglőst nyerte meg kredencsnek és így főlöszleges teher volna az ez alkalommal mulatságra vágyó háziasszonyokat batyukészítéssel terhelni. Szükségesnek látjuk ezt a közönség tájékozása végett közöze tenni.

*** Esküvő.** Diszes esküvő volt január hó 29-én a róm. kath. templomban. Bund Matild, Bund Vilmos városi mérnök szép leánya és Grieger György városi és kerületi állatorvos esküdtek örök hűséget egymás-másnak. Násznagyok voltak Gencsy Sándor városunk polgármestere és Ajtay Albert főszolgabíró. Nyoszolyó-leányok Szathmáry Irén és Erzsi kisasszonyok, a vőfélyek pedig Szentimrey István tanár és Nagy Gyula szolga-bíró. A holdog jegyeseket a vőlegény paptestvére Grieger Gyula hollési róm. kath. lelkész eskette össze, a ki ez ünnepélyes alkalomra messze földről ide utazott. Az esküvőt a város intelligéns közönsége nézte végig; a templom megtelt kíváncsi leányokkal és urhölgyekkel, férfiakkal. Majd elhangzott az eskető pap imája és elhangzottak a lelkes szavak, melyekkel boldogsáért esdett és boldogságot kívánt az ifju pap a fiatal párnak és a hosszú kocsisor vitte a számos vendéget a menyasszony házához. Az esküvőt fényes nászlakoma zárta be.

*** Halás köszönet.** A szegények jótévedője mált. özv. br. Bánffy Györgyné, sz. Betulen Margit ő nagysága megemlékezett Kolozsváron Sz.-Nagyfalu szegényeiről 50 frtot küldött azoknak felsegélésére, a közséi előjáróság közbejöttével megállapítván, kik érdemlik meg a valódi segélyt. Harminc nyomorult segélyezettett az 50 frtból, kik áldották azt, a ki minden évben megemlékezett rólok. Én is halás köszönetemet fejezem ki a a jótévedő és nemes szívű urnó előtt. Adjon az Isten minél több ily jótévedőt a szegény nyomorultaknak. Surányi Gyula ev. ref. lelkész.

*** Sok koporsó kell.** A kellemetlen időjárást igen sok szegény ember életével fizeti meg. Naponkét ostromnak van kitéve a polgármesteri és rendőrkapitányi hivatal részint a vénnyek láttamozása, részint kisebb-nagyobb koporsóknak a városi szegény alap terhére való kiszolgáltatása miatt. Szomorú, rongyokba burkolt alakok egymásnak adják az ajtó kilincset és koldulnak könyörületet és segélyt, hogy nyomorult életüket tovább is tengethessék. Nehéz ködös lég két nyomukban, mely megfekszi a segélysztozásban tehetetlen vagy nagyon is korlátott kezű hivatalnok szívét; látni annyi nyomorult emberi lényt tehetetlenül vergődve a lét bilincsei között; bizony fájdalmas és égrekiáltó büne annyira hangoztatott humanistieus koroknak. És ebbe megkell nyugodnunk, mert a kép mindig ugyanaz marad, legfeljebb a keret változik időről-időre.

— Ah, vezessen ön, két költői lélek meg fogja találni azt a mélyen érző kebelt, a ki engem megérteni tud.

— No tessék. Most már cifra helyzetbe jutottam, én keressek feleséget ennek a tulvilági lénynék. Hiszen az igaz, hogy sok minden kitelt én belőlem már, míg erre a mostani állapotomra vergődtem. Olyan sok mindenre használható voltam, hogy az öreg apám sokszor igen busan sóhajtott így fel: bizony édes fiam, belőled soha semmi sem lesz az ég alatt. Hanem feleséget még soha sem kerestem másnak; még magamnak is bajosan ment, pedig én nem kerestem benne valami tulvilági tulajdonokat s legfőbb vágyam az volt, hogy vajha tovább ne lenne kedve nyújtózkodni, mint a meddig az én paplanom ér. Hát aztán, hogy keressek én ennek a levegőbe röpkedő embernek méltó párt? — Akadt egy gondolatom. Elviszem a Mariska kisasszonyhoz, az olyan tüzről pattant kis teremtes, életre való, tudom, hogy kiforgatja ezt a kóválygós embert, úgy leszálítja az égből a földre, hogy még a termete is kigömbölyödik a 20 köböl malén.

El is mentünk. A rokon élvezni akarta a reggeli éthert, jókor indultunk s a felkelő nap gyönyörű látványától kellő extazisba jöve léptünk be a Mariskáék kapuján. Kedves egy idillnek lettünk tanuivá. Mariska hátra kötött fővel, kipirult arccal állott az udvaron, körülötte számtalan majorság s ő édesgető hivatagással csalogatta magához őket és egyenként szerzett meggyőződést arról, hány lesz ma a tojások száma.

Nekom véghetetlen tetszett ez a jelenet, hanem a pedagógus rokon iszonyu fanyar képet vágott hozzá és olyat sóhajtott, mintha egy sötét elégia röppent volna ki ajkai közül.

*** Gyászhir.** Mélyen megdöbbentő fájdalommal vetük egy kedves jó barátunk, vidéki irotársunk gyász- esztéről a hirt. A gyászlap reszket kezünkben, a könyöcsillag szemünkben a mély fájdalomtól. Egy nemes érző szívvel kevesebb a földön, melynek siralom kertjében oly kevesek a jók, az igazak és igazabb, egyenes-lelkűbb mint ő, nem volt senkisen. Lítunk gyakorta hozott töle közleményeket. Két hosszabb beszédet és több apró, szellemes tárcát adtunk tolla alól, melyeknek minden sorában egy zsenialia szellem, egyszerű, kándözetlen lélek természetes bűbája ragadta meg az értelmes olvasót. Beszédeit a „Vasárapi Ujság“ és „Képes Néplap“-ban látnak időközönként megjelenni, tárcáit pedig a „Budapesti Hirlap“-ban adta közre. Egy népszínművével díszesetert nyert a népszínház pályázatán, de soha se engedte színe kerülni. Keveset írt, de az mind figyelmet érdemlő dolgotat volt s im most férfi korának erőteljesben egy fiatal szerető nő, egy kedves fia meleg családi köréből kellett neki a sírba szállnia! Szomorú sorsa egy sokat ígérő tehetségnek, egy derék munkás férfinak, kitől még sokat várhatott volna az irodalom, a tudomány a társadalom. De a hol letűnté után örökké sötétlő éj marad, az kedves családi köre, szerettei, kik közt pótolhatan lesz az ő helye mindvégig. A család következő gyászlapot adta ki kedves barátunk elhunytáról: „Özv. Bihari Kálmánné, szül. Soltész Erzsébet, ugy maga mint fia Kálmán, továbbá özv. Bihari Péterné szül. Nagy Zsuzsánná, Bihari Lajos és Róza a legmelyebb fájdalommal jelentik a forrón szerető férj, legjobb apa, illetve fia és testvérnek Bihari Kálmánnak a h.-szoboszlói polgári iskola tanárának folyó évi január 30-án, életének 35-ik, boldog házasságának 10-ik évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó évi február elsőjén délelőtt 10 órakor fognak a helybeli hely. hitvallásu szertartás szerint rövid ima után az anyaföldnek átadatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai, ismerősei bánatos szívvel meghívatnak. Kelt H.-Szoboszlón, 1890. jan. 30-án. Áldás és béke poraira!

*** A pástmegyei** bála — mely tudvalevőleg február 11-én lesz, — javában folynak az előkészületek. A meghívók, igen izlélesen ivory-erőme színű papíron, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye rózsaszínbén nyomott címerével vannak ellátva, már legnagyobb részben szétküldettek. A kik azonban esetleg nem kapták volna meg s erre igényt tarthatnak: sziveskedjenek a bálbizottsághoz (Budapest, vármegyehez) fordulni. A női táncrendek — a mint már jeleztük is — igen becses emléktárgyak lesznek; az egyes táncokhoz kiváló művészeink: Roskovics, Margitay, Innocent és Szárics urak adják a rajzokat. Leleményes összeállításuk általános meglepetést fog kelteni.

*** Halálozás.** Cservenyák János, a zilahi második temetkezést segélyző társulat pénztárosa jan. hó 27-én pár heti súlyos szenvedés után meghalt. A társulat ritka derék tisztviselőt veszít benne, ki ügybuzgóságával általános becsületet szerzett magának. Temetése mult hó 28-án d. u. 4 órakor ment végbe nagy részvét mellett.

*** Ha a váltó** elfogadója vizsgálati fogságban van. A m. kir. kuria napokban, mint az „Ügyvédek Lapja“ írja kimondotta: Azon pusztá tény, hogy az elfogadó vizsgálati fogságban van, felperes a vt. 29. § a értel-mében a biztosításra irányuló keresetnek mellőzhetlen előfeltételét képező azon kötelesség alól, hogy szabályszerű óvással mutassa ki, miszerint az elfogadótól biztosítást nyerni nem lehet, fel nem menti.

*** Egy 13—14 éves fia,** ki a magyar írás és olvasásban teljesen jártas, nyomdánkba gyakornokul azonnal felvétetik!

Irodalom.

— A „Képes Családi Lapok“ szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap már tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzeti irodalmunk bátyáján; már tizenegy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek s izlés nemesítésének a zászlaját s most is a midőn Brankovics György jeles szerkesztése mellett már tizenkettedik évfolyamába lép a legelőkelőbb, a legkitünőbb írók és írók műveivel indul — a nemzetiségünket még mindig fenyegető s hazánkat sáska rájként előzőnlő német szépirodalmi lapok elleni hadjáratokra. A „Képes Családi Lapok“ munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Dalmady Győző, Temérdek (Jeszzenszky Dániel), Lauka Gusztáv, Brankovics György, Rudnyánszky Gyula, Pósa Lajos, Prém József, dr. Sziklay János, Palágyi Lajos, Incédy László, Muray Károly, Mery Károly, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Benitzky Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Míra, Kuliffay Benitzky Irma, Hevesiné Sikor Margit, Fanglebné Gyujtó Izabella, Gaál Karolin, Karlovsky Ida, Harnath Lujza stb. Vajjon ki cserélne fel az előkelő szellemi kamatok termékeit a külföld műveivel! Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő — még kevésbbé. A „Képes Családi Lapok“ az összes szépirodalmi lapok között a legelőkelőbb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a leghíresebb festők műveit mutatják be; „Hölgyek Lapja“ című divat melléklete a legújabb divat képeket hozza, s a nevelés, az egészség, a gazdaság, a kertészet s a konyha terén nincs oly kérdés, a melyet ne tárgyalna. „Regény melléklete“ három-négy eredeti regényvel ajándékozza meg évenként előfizetőit. — „Zöld boríték“ tele van mulattató apróságokkal, melyeknek megfektői értékes jutalmakat kapnak! S a „Képes Családi Lapok“ dacára sokoldalúságnaknak, még is bátran kezébe adhatók a család minden rendű és korú tagjának; dacára gazdag tartalmának mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes heti lap. Előfizetési ára a „Hölgyek Lapjával“ s a „Regény melléklet“-tel együtt egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. o. é. s a kiadó hivatal (Budapest, nagykorona-utca 29 sz.) melyhez az előfizetések legedzszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatónyiszámokkal.

* **Homoktalaj** gyümölcsfa-iskola. Ungváry László Cegléden létező „Phylloxera” mentes, homoktalajjal bíró és szaktekintélyünk Berecký Máté ur hírneves telepéről beszerzett legkiválóbb 376 fajt s valamint valamint vadoncseresznye és egyebet tartalmazó és most már ötszörösen nagyobbitott gyümölcsfa-iskolájának név- és árjegyzéke kívánatra bérmentve küldetik. Tiszán almafa vételnél 10% árengedmény. Kiültetésre alkalmas, kiváló szép, erős, mindenféle nemes 2—4 éves csemeték árai 20 krtól 40 krig. A homoktalajban nevelt csemeték, bebizonyult tény, hogy akármilyen talajban biztonságosan megerednek.

CSARNOK.

Megnyugvás.

Elégedetlen sorsával legott,
Miólt' az ember ember, s az marad,
Fut, fáradoz, hogy önző vágyai
Arany kalászin, majd sikert arat;
Minha biz ezzel hihetné, hogy a
Világ folyásán változtatni fog.
Születni kell a boldogságra is!
— Ördög vigye! — Én nem panaszkodom.

Én nem törődöm vele. Hát minek?!
Miért csinálnék ábrándképeket?
Megnyugszom benne úgy a mint ez van.
Rámnézve másképp amugy sem lehet.
Egy, kis család az én világom, és
Érette élek, értte fádok.
Születni kell a boldogságra is!
— Ördög vigye! — Én nem panaszkodom.

A kis fizetés ad mindennapit,
Nem irigyelve másét s más reánk.
A napi munka, ha már kimerít
Elköltjük csöndben szerény vacsoránk.
Igy is megélünk . . . s pompa, fény miért?
Hol a tűzhelyláng vigan fellobog.
Születni kell a boldogságra is!
— Ördög vigye! — Én nem panaszkodom.

Fölüldül itt a fáradt gondolat
S elszóródik a csevegéseken,
Mint napsugár a virágos mezőn:
A gyermekbeszéd jól esik nekem.
S az ifjúságot magam is velők
Igy kezdem újra: eldalolgotok.
Születni kell a boldogságra is!
— Ördög vigye! — Én nem panaszkodom.

Csak néha-néha érzem a hiányt,
A nő, s anya, ha el-eltávozott;
Kisgazdaságunk ért gyümölcseit
Gondos kezekkel összeszedni ott . . .
Ekkor meg én itt — tul teszem magam —
Há kell reájok is foldozgatok.
Születni kell a boldogságra is!
— Ördög vigye! — Én nem panaszkodom.

Van még ugyan sok más is a mi nincs;
De ez nyugalom nem zaklatja fel.
A szükségeknek ily feleslegét
Egy napról másra, rakosgatjuk el.
S ez így megyen, míg hóra hó telik:
Egy kis fizetést megint csak kapok.
Születni kell a boldogságra is!
— Ördög vigye! — Én nem panaszkodom.

A csöndes otthon szűk körében, így
Találjuk soknak mindig a kicsit.
Mily megnyugvás . . . hol mindenben csak az
Öröm fokozza a dolog becsit.
Gazdag boldogság nem kellesz! Legyünk
Inkább csak így mi: szegénygazdagok.
Születni kell a boldogságra is!
— Ördög vigye! — Én nem panaszkodom.

Igaz, hogy egykor gazdaság, vagyon
Gyermekeimre nem is sok marad.
Mocsoktalan név, s életpálya: majd
A kegyeletnek is csak helyet ad.
S az élet célja nincs elérve-é?!
Hol annyit adva, ennyit várhatok?
Születni kell a boldogságra is!
— Ördög vigye! — Én nem panaszkodom.

Nekem elég az . . . Ennyi jutalom
Megaranyozza élttem alkonyát.
S én áldalak sors, sorsom áldalak,
Ez óhajom; ha megvalósítád!
S az élettől így — mely oly szép vala —
Mégvalni is majd könnyebben fogok.
Születni kell a boldogságra is!
— Isten neki! — Én nem panaszkodom.

Bagossy Károly.

Budaestről — hazáig.

Kis falucska zsindegy fedéles házikója, párnái része a nagyvilágnak, de egyuttal a legkedvesebb is. Körültem mindazok, a kik szeretnek s a kiket én szeretek, nem a szerelem elébb-utóbb ellobbanó izzó lángjával, de a szeretet örök melegével . . .

Itthon vagyok!

Itthon — megint. Nem tudom hányadszor, de olyan jó, olyan édes, hogy itthon lehetek . . .

Fáradt csontjait megpihntetni haza megy az ember . . . S van-e édesebb, üdítőbb álom, mint azokon a vankosokon, a miket a gondos anyai kéz rendez el? . . . S ha begyűnket tele szedtük keserűséggel, a mi olyan gombamódra terem a nagyvilágban, — hazamegyünk azokért az apró homokszemekért a mik elősegítik, hogy a keserűséget baj nélkül megemészthessük . . . S megkönnyebbülve arra virradunk fel, hogy boldogok vagyunk . . . Beh boldog is, a kinek van otthona!

Itthon vagyok.

De hisz önök bizonyosan azt sem tudták, hogy egy darabig nem voltam idehaza. Nem hiányoztam önöknek.

Lopjon el a tolvaj egy homokszemet a házikóból, — szeretném látni azt a gazdát, a ki észreveszi, hogy meglopták.

Ilyen homokszem vagyok én önök előtt. Csak itthon vagyok több: egy egész homokszikla, a melynek támogatni fog kelleni talán egy egész — homok bányát.

*

Ha itthon vagyok s nem voltam idehaza: akkor utaznom kellett. Utaztam is. Budaestről — hazáig!

Nos, erről az utról akarok beszélni.

Érdemes reá, érdekes ut!

Én három részre osztom: Budaestről — Sarmaságig. Ez a leghosszabb de aránylag a legrövidebb ut, mert legnagyobb részét államvasuton teszi meg az ember, ott pedig olyan gyorsan forog a kerék, mint a Fortuna szekere.

A második rész Sarmaságtól Szilágy-Somlyóig. Rövid ut, de úgy látszik nagyon regényes . . .

A harmadik rész: Somlyótól hazáig. Itt már foly a kérdezősködés az otthon valókról a kocsis-tól; — ez azonban csak engem érdekel.

*

Budaestről — Sarmaságig! . . . Én istenem! — micsoda érdekes elmondani való történhetik ezen a hosszú uton?

Semmi. Csupa ismeretlen arcok . . . hideg tűz . . . érzés nélküli érzelmek . . .

— Szabad tudnom, hová tetszik utazni?

— Egyelőre csak Debrecenig.

— És onnan, ha szabad kérdezni?

— Nagy-Károlyba.

— S meddig tetszik ott időzni?

— Talán 20 percig, a míg a vonat áll.

— Ah, tehát tovább tetszik utazni?

— Igen.

— Hová?

— Sarmaságra.

— Wo ist das Sarmaság?

— Szilágy-Somlyó mellett.

— Mi a foglalkozása, talán utazó?

— Mikor utazom.

— S mikor nem utazik?

— Akkor író vagyok.

— Jah! — író . . . Wasist das író?

Vieleicht scribler? . . .

Ekkor hála istennek hátat fordít, hogy vége szakadjon az előttem már rég unott kérdezősködésnek. De ugylátszik csak azért fordul el, hogy mást nyaggasson, s hogy nálam másnak engedjen helyet.

*

Hanem Sarmaságtól Somlyóig! — no az egészen más . . .

Én ugyan most utaztam először ezen a vonaton, de úgy látszik itt érdemes utazni.

Előre félttem pedig tőle, milyen unalmas lesz itt az utazás e csigamódra haladó vonaton. De később, épen nem bosszantott a lassu haladás. Hiszen annál tovább élvezheti az ember a regényességet. Mert regényes ám, nagyon. Különben ítéljék meg önök.

Szép lassu tempóban elindulok a „váró-szobá”-ból, hogy beüljek egy második osztályu bocsiba. A vonatvezető nagy nehezen felnyitja a kocsi ajtaját, a mi azonban dacára annak, hogy én is segitettem neki meglehetősen időt vett igénybe. Ez alatt aztán értésemre adja, hogy most én leszek az egyedüli utas a vonaton.

Erre a szóra, mintegy villanyütésre kidülleszttem a mellemet. Had látszodjék legalább rajtam a

nagyuriság! — ha külön vonaton utazom . . . Voltam már nagy úr egy hétig, mikor elbeszéltem a társainak, hogy jó volna tán ha „Nagy”-ra magyarosítottam a nevemet: ez azonban még diákkoromban volt; de akkora nagy úr, mint most, nem voltam akkor sem.

Külömb vagyok a brazilai császárnál; engem legalább nem foszthatnak meg a trónomtól . . . De még is! . . .

Fiatalkorom közeledik felénk s arra kéri a kalauzt, nyisson neki egy harmadik osztályu kocsit. Mit? — tehát nem külön vonaton fogok utazni?!

Csunya nőnek sohase tudtam volna megbocsátani, hogy ettől az élvezettől megfosztott; de mert szép volt a nőcske, hát — isten neki, — ha nem utazhatom külön vonaton, utazzunk legalább együtt.

— De én a III. osztályra váltottam jegyet.

— Majd eligazítom én azt a kalauzzal.

Diktum, fakum. Én utaztam Szilágy-Somlyóig.

A ki erre azt mondja, hogy nem elég regényes, annak savanyu a szőlő . . .

Pollux.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Társ-szerkesztők:

Csák Alajos és Hulimka Sándor.

Hirdetések.

Zilahon Takáts Endre főszer és vegyes üzletébe egy jó családból való tanuló azonnal felvétetik.

2—2

HIRDETÉS.

A debreceni takarékpénztár az eddigi szokásos **rendes jelzálog-kölcsön**, és bekebelezéssel biztosított **váltóhitel** kölcsönökön kívül

1890. január 1-től kezdve

törlesztési (amortizationalis)

JELZÁLOGKÖLCSON

üzletet is felvette működés körébe.

Bővebb felvilágosítással szolgál kívánatra

1—3

az igazgatóság.

5650—1889. telekvi sz.

Árverési hirdetmény.

Ügyvéd Kis Ernő zilahi lakos végrehajtónak Briskán Párászka férj. Pap Jákóbné m.-keceli lakos elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 74 frt 87 kr. tőke, ennek 1889. évi július hó 25-től járó 6% kamatai, 14 frt 20 kr. perbeli, 7 frt 20 kr. végrehajtási, 7 frt 65 kr. árveréskérsi és a további költségek erejéig ezenel elrendeltetvén. határidejéül **1890. évi február 18-án** délelőtt 10 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő O.-Kecel községhezához kitézik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapítatnak meg:

I. Elárvereltetik szükség esetére a kikiáltási áron alól is végrehajtást szenvedő Briskán Párászkanak az oláh-keceli 147. sztkjvben A. I. 1—12. rendsz. alatt foglalt 179, 316, 424, 654, 753, 902, 1073, 1241, 1600, 1726, 1790. és 1802. hrsz. ingatlanokból egynegyed részt tevő jutaléka 382 frt kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozik (kivételek nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötödét közpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bántapénzüll előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. A vételár a legtöbbet ígérő által a leütéstől egy, hónap alatt, fele részben, másik fele részben pedig újabb egy hónap alatt mindenkor 6% kamattal, a sz.-somlyói kir. adó mint letétvitalnál befizetendő a letétkezelési szabályok szerint.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában és a o.-keceli községi előljárásánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1889. november 27-én

MILE MIHÁLY,
kir. járásbíró.

1—1

A szilágy-somlyói nyomda-részvénytársaság. 1890.